

KORONAVÍRUS-TÜNETEK: INFORMÁCIÓK A BEAVATKOZÓK SZÁMÁRA

A Rescue Security & Safety projektek kapcsán többször fókuszáltunk biológiai veszélyforrások elleni hatékony védekezésre, különös tekintettel azokra a gyakorlati információkra, amelyek a tűzoltókat bevetés közben érinthetik. A 2019-ben Kínában azonosított új koronavírussal (SARS-CoV-2), amely időközben világméretű problémává nőtte ki magát. Habár Magyarországon egyre többen kapják meg a védőoltást, érdekes áttekinteni, hogy melyek azok a tünetek, amelyek a koronavírus-megbetegedést jellemzik, hiszen a beavatkozó állomány tagjai könnyen kerülhetnek ilyen emberekkel kapcsolatba egy-egy bevetés (pl. műszaki mentés) során.

Az „új” koronavírusról

Az új koronavírust (SARS-CoV-2) Kínában azonosították 2019 végén. Kezdetben 2019-nCoV (új koronavírus) névvel illették, majd az Egészségügyi Világszervezet (WHO) javaslatára SARS-CoV-2-re keresztelték a korábbi SARS-CoV-val (Severe Acute Respiratory Syndrome - súlyos heveny légúti tünetegyüttes vírusa) való rokonsága alapján. Az általa okozott betegséget COVID-19-nek (COVID: coronavirus disease - koronavírus okozta megbetegedés 2019) nevezik.

A vírus egyes variánsait jelenleg a görög ábécé betűi alapján azonosítják (szemben a korábbi gyakorlattal, amikor az első felbukkanás helyével jelölték, mint például: „indiai” vagy „brit” variánsok).

Ezen variánsok közül jelenleg (2020. szeptemberében) az ún. delta variáns adja a legtöbb okot az aggodalomra, ettől függetlenül érdemes áttekinteni a többi változatot is.

Alfa variáns

Ez az ún. brit variáns, amelyet 2020 szeptemberében azonosítottak. Az eredeti, vagyis a Vuhanból kiindult kínai változathoz képest kb. 30-40%-kal könnyebben átvihető. Az ismert oltások nagy hatásfokkal védenek ellene.

Béta variáns

Az első azonosított előfordulása Dél-Afrika 2020 szeptemberében. Ez kb. 50%-kal fertőzőbb az eredeti vírussal. Egyelőre viszonylag keveset tudunk róla, de a vizsgálatok alapján úgy tűnik, hogy az ismert oltások nagy hatásfokkal védenek ellene.

Gamma variáns

Brazíliában azonosították 2020 novemberében. Az előzőeknél jóval fertőzőbb (kb. másfél-kétszer annyira, mint az eredeti változat). A vakcinák hatékonyságáról egyelőre kevés adat áll rendelkezésünkre, de valószínűsíthető, hogy hatásosan fejtenek ki védelmet.

Delta variáns

Korábbi nevén az ún. indiai variáns. 2021 szeptemberi adatok szerint a SARS-CoV-2 eddig ismert, legkönnyebben átvihető variánsa, az általa okozott fertőzés kb. 1260-szor nagyobb mennyiségű vírus jelenlétével jár, mint az alfa variáns esetében. A delta éppen ezért a legtöbb aggodalomra okot adó, legfertőzőképesebb verzió, kb. kétszer könnyebben fertőz, mint az eredeti változat, és valószínűsíthető, hogy több országban a „negyedik hullámban” már ez a vírus felel a fertőzések jó részéért. Jelenleg is folynak a tesztek, de az első eredmények szerint az addig kimagaslóan jól teljesítő vakcinák hatékonysága itt alacsonyabb (pl. a Pfizer két adagjának 95-96%-os hatékonysága 88%-ra csökken).

Eta, Ióta, Kappa, Lambda variánsok

Ezekről egyelőre nagyon keveset tudunk, jellemzően 2020 év végén fedezték fel őket (sorrendben: Egyesült Királyság, USA, India, Peru). A vizsgálatok még folynak, a szakértők az ismert és forgalomban lévő vakcinák hatékonyságcsökkenését várják.

Tünetek

A tünetek áttekintésénél, tekintettel arra, hogy az információs kiadvány elkészültekor a szakértők a delta variáns széles körű elterjedését jósolják, illetve, mert ez a variáns jóval fertőzőbb, alapvetően két kategória mentén tárgyaljuk a témát. Az elsőben az „eredeti” vírus típusos tüneteit soroljuk fel, a másodikban pedig a delta variáns tüneteit (mivel azok eltérnek a korábban megismert tünetektől).

„Vuhani” vagy „eredeti” variáns

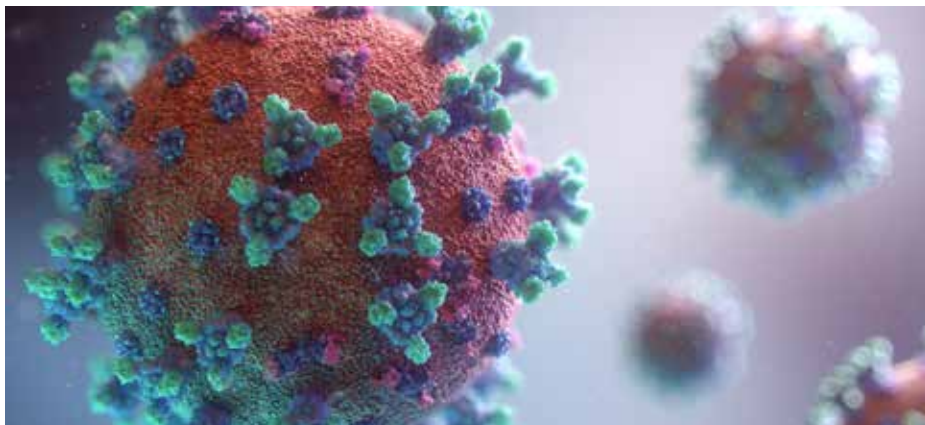
- láz
- száraz köhögés
- fáradékonyság

Kevésbé gyakori tünetek:

- fájdalom
- torokfájás
- hasmenés
- kötőhártya-gyulladás
- fejfájás
- a szaglás/ízlelés elvesztése
- bőrkiütés, vagy elszíneződés az ujjakon/lábujjakon

Súlyos tünetek:

- légzési nehézség, illetve légszomj
- nyomás vagy fájdalom a mellkasi régióban
- a beszédképesség elvesztése, illetve mozgásképtelenség

Delta variáns

A leggyakrabban

- fejfájást,
- torokfájást,
- orrfolyást,
- tüszögést,
- hőemelkedést,
- bágyadtságot és levertséget okoz,
- azonban a láz továbbra is gyakori tünetként jelentkezik.
- Az emésztőszervi panaszok (hányinger, hányás, hasmenés), halláspanaszok (fülzúgás, fülcsengés) sem ritkák, ill. Jellemző a szemet érintő irritáció, kipirosodás, duzzanat esetleg váladékozás megjelenése is.